

Az alkotmánybíróági gyakorlat

KÖBLÖS ADÉL

In recent decisions the Constitutional Court dealt with the substance of several fundamental rights. It annulled certain statutory conditions of completing a 'living will' for violating the right to human dignity. The Court found that the rule obliging a pregnant woman to inform her employer of her state in order to apply the rule prohibiting dismissal was contrary to the right to private life and human dignity. The Constitutional Court declared the integration of credit institutions as cooperative societies in accordance with the Fundamental Law, just like the state monopolization of the retail of tobacco products. The Court stated in a constitutional requirement that the lessee, similarly to the civil-law owner, is entitled to compensation in case a local government limits the usability of a real estate leased. The right to access data of public interest involves the accessibility of data concerning companies that are under the decisive influence of a company in permanent state ownership. The Constitutional Court interpreted several aspects of the right to a fair trial in connection with a disciplinary case of a judge. It examined the rules on the election of the members of metropolitan general assembly in the light of the principle of direct elections and equal suffrage. The Court dealt with the jurisprudence resulting in the prolongation of the term of limitation of fine and community service work, certain rules of the Criminal Code on aggregation of punishments and the constitutionality of the statutory conditions of placing someone in a lenient grade of execution.

Az Alkotmánybíróság a tavaszi–nyári időszakban sok figyelemre méltó döntést hozott. Az emberi méltósághoz való jog részét képező önrendelkezési jog megsértése miatt megsemmisítette a testület azt az előírást, miszerint csak egy hónapnál nem régebbi pszichiátriai szakorvosi vélemény birtokában tehető „elő végrendelet”, a nyilatkozat pedig csupán két évig érvényes [24/2014. (VII. 22.) AB határozat]. Az emberi méltósághoz, a magánélethez való jog, valamint a hátrányos megkülönböztetés tilalmának sérelme miatt az Alkotmánybíróság alaptörvény-ellenesnek találta azt is, hogy a várandós nőket védő felmondási tilalom érvényesüléséhez a munkavállalónak a felmondás közlését megelőzően kell tájékoztatnia a munkáltatóját állapotáról [17/2014. (V. 30.) AB határozat]. A szövetkezeti hitelintézetek integrációjáról szóló törvény vizsgálatának körében az Alkotmánybíróság az Alaptörvénnyel (elsődlegesen a tulajdonhoz való joggal) összhangban állónak találta magát az integrációt, csupán a szabályozás egyes elemeit, így a hitelintézetek egymás tartozásaiért való helytállá-

si kötelezettséggel kapcsolatos, illetve a Magyar Fejlesztési Bank és a Magyar Posta esetleges jogutódait privilegizáló előírásokat tartotta alkotmányértőnek. Emellett alkotmányos követelményként kimondta, hogy az Integrációs Szervezet, illetve később a Takarékbank által kiadott mintaalapszabályok csak olyan, a szövetkezeti hitelintézetekre kötelező elemeket tartalmazhatnak, amelyek a törvény céljainak eléréséhez nélkülözhetetlenek, vagy a törvény végrehajtását szolgálják, illetőleg a hitelintézetek integrált működésére irányadó európai uniós követelmények teljesítéséhez szükségesek [20/2014. (VII. 3.) AB határozat]. Az Alkotmánybíróság elutasította a dohánytermékek kiskereskedelmének az állam kizárólagos gazdasági tevékenységei körébe vonásáról és e tevékenység gyakorlásának koncessziós szerződéssel történő átengedéséről (nemzeti dohánybolt) szóló törvényi rendelkezések alaptörvény-ellenességét állító alkotmányjogi panaszokat, mert a korábban dohányárut árusító üzletek tulajdonosainak oldalán nem látta megállapíthatónak sem a tulajdonhoz való jog, sem a vállalkozáshoz való jog sérelmét [3194/2014. (VII. 15.) AB határozat].

Az Alkotmánybíróság a 15/2014. (V. 13.) AB határozatban a tulajdonhoz való joggal ellentétesnek találta azt a kúriai ítéletet is, amely közigazgatási határozat felülvizsgálatára irányuló perben arra a következtetésre jutott, hogy a lízingbe vevőnek nem jár kártalanítás, ha az önkormányzat a lízingelt ingatlant belterületbe vonja, és különböző építési korlátozásokat vezet be arra vonatkozóan is. A Kúria az építési törvény vonatkozó rendelkezésének értelmezésével arra a következtetésre jutott, hogy csak az ingatlan tulajdonosa és hasznélvezője jogosult kártalanításra. A lízingbe vevő pedig – ha a változásokból valóban kára származott – a lízingbe adótól követelheti kárának megtérítését, megfelelő jogalap fennállása esetén és polgári per keretében. Az Alkotmánybíróság ezzel szemben úgy találta, hogy a pénzügyi lízingbe vevő tulajdonosi várományos státusa igazolja az Alaptörvény XIII. cikke szerinti védelmet. Várománya függő jogi helyzetet eredményez, amelyet a még polgári jogi értelemben vett tulajdonos, a lízingbe adó befolyásolni nem tud; szerződésszerű teljesítés esetén csak a lízingbe vevő akaratán múlik, hogy polgári jogi értelemben is tulajdonossá válik-e. Bár a lízingbe vevő polgári jogi értelemben nem tekinthető tulajdonosnak, jogait tekintve a polgári jogi tulajdonjog részjogosítványai közül a tulajdonost elvileg megillető összes jogosítvány megilleti őt, kivéve a rendelkezési jogot, valamint a dolgot csak rendeltetésszerűen használhatja, abban nem okozhat kárt. A lízingbe vevőt terhelik az ingatlannal kapcsolatos költségek és kockázatok is. A kárveszély, így az övezeti átsorolásból származó, az ingatlan értékcsökkenéseként felmerült kár is a lízingbe vevőnél jelentkezik, amelynek megtérítését a lízingszerződés alapján a lízingbe vevő a lízingbe adótól nem követelheti. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság alkotmányos követelményt fogalmazott meg, amely szerint a tulajdonhoz való jog mint alkotmányos alapjog alapján a korlátozási kártalanítás a tulajdonosokkal azonos feltételekkel tulajdoni várományosként a pénzügyi lízingbe vevőt is megilleti.

Az Alkotmánybíróság újabb ügyben adott iránymutatást a közérdekű adatokhoz való hozzáférés alapjogát illetően. Az indítványozó eredménytelenül fordult a Vértesi Erőmű Zrt.-hez, kérve a Vértesi Erőmű Zrt.-nek a System Consulting Zrt.-vel kötött

ügyleteire vonatkozó adatok kiadását. Az indítványozó a közérdekű adatok kiadása iránt pert indított. Az első fokon eljáró bíróság a keresetnek helyt adott, a másodfokú bíróság az ítéletet azonban megváltoztatta, és elutasította a keresetet. A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, mivel arra a következtetésre jutott, hogy az MVM Zrt. cégcsoportjába tartozó, attól azonban társasági jogilag elkülönülő Vértesi Erőmű Zrt. az adatvédelmi törvény előírásai alapján nem minősül közfeladatot ellátó szervnek, ezért az adatok kiadását jogszerűen tagadhatta meg. Az Alkotmánybíróság a 25/2014. (VII. 22.) AB határozatában alaptörvény-ellenesnek találta a jogerős ítéleteket, ezért azokat megsemmisítette. A testület rámutatott: a bírói gyakorlat szerint is az MVM Zrt. közfeladatot ellátó szervnek minősül, függetlenül attól, hogy tevékenységét versenykörülmények között végzi. A Vértesi Erőmű Zrt. részvényeinek valamivel több mint 98 százaléka pedig az MVM Zrt. tulajdonában áll. A Vértesi Erőmű Zrt. így lényegében a vállalatcsoport uralkodó tagjának számító anyavállalat irányított leányvállalataként működik. Az MVM Zrt.-t terhelő, közérdekű adat kiadására vonatkozó kötelezettség csak korlátozottan érvényesülne, ha a meghatározó befolyása alatt álló, általa stratégiaileg irányított leányvállalatára kiterjedően a nyilvánosságot, az átláthatóságot nem kellene biztosítani. A közérdekű adatok nyilvánosságának biztosítása szempontjából tehát a tartós állami tulajdonban lévő anyavállalat 98 százalékos mértékű tulajdonában álló s ennél fogva az anyavállalat meghatározó befolyása alatt álló leányvállalatot is olyan gazdasági társaságnak kell tekinteni, amely a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény szerinti közfeladatot ellátó személynek minősül.

A tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét állapította meg az Alkotmánybíróság a Kúria mellett működő szolgálati bíróság ítéletével kapcsolatban a 21/2014. (VII. 15.) AB határozatban, ezért a bírói döntést megsemmisítette. A testület szerint a bíróval szemben lefolytatott fegyelmi eljárás során többféle vonatkozásban is megsértették a tisztességes eljáráshoz való jogot. Egyrészt azzal, hogy a tanácsban eljáró szolgálati bíróság a fegyelmi eljárás megindításáról szóló döntést telefonos egyeztetés útján hozta meg. A határozat indokolása értelmében a tanácsülés – mint döntési forma – együttes tevékenységet feltételez, amelynek során a bírák közösen munkálkodva, együttműködve állapítják meg a tényállást, mérlegelik a rendelkezésre álló bizonyítékokat, értelmezik és alkalmazzák a jogszabályi rendelkezéseket, és véleményüket ütköztetve hozzák meg döntésüket. Ez a döntési forma csak abban az esetben felel meg a társasbíráskodás elvének és a tisztességes eljáráshoz való jog követelményének, ha a tanács tagjai fizikailag is jelen vannak a tanácsülésen. Alaptörvény-ellenességhez vezetett másrészt az is, hogy a szolgálati bíróságon nem volt automatizmuson alapuló szignálási rend, így a szolgálati bíróság elnöke saját mérlegelése alapján jelölte ki az ügyben az elsőfokú szolgálati bíróság tanácsát és a vizsgálóbiztost. A tisztességes eljáráshoz való jog sérelmeként értékelte az Alkotmánybíróság azt is, hogy a szolgálati bíróság az eljárása során alkalmazta a törvényi felhatalmazás nélkül elfogadott, az eljárás lefolytatása alatt közzétett és egyes rendelkezéseiben törvényellenes szolgálati bíróságok ügyrendjét. Az ügyrend ugyanis kiszámíthatatlanná tette a jogalkalmazást,

mivel az a kihirdetés hiányában nem volt megismerhető, ez pedig ellentétes volt a jogállamiság követelményeivel is. Végül alaptörvény-ellenesnek találta az Alkotmánybíróság azt is, hogy az ügy másodfokú érdemi elbírálásában olyan bíró vett részt, aki korábban a fegyelmi eljárás alá vont bíró által az elsőfokú eljárásban bejelentett kizárási indítvány tárgyában döntött. Nem tekintette azonban a fegyelmi eljárásokban is érvényesülő fegyveregyenlőség elével ellentétesnek az Alkotmánybíróság azt, hogy bizonyos iratokat az eljárás alá vont személy automatikusan nem kapott meg, de azokba betekinthetett, illetve azokról másolatokat készíthetett, miközben minden olyan irat rendelkezésére állt, amely az ügy eldöntése szempontjából releváns volt. A szoros határidőkre, a tényállás egyéb bizonyítékokkal való alátámasztottságára és arra figyelemmel, hogy a meghallgatás mellőzése nem a szolgálati bírósági eljárásban történt, szintén nem találta alkotmányosértőnek azt, hogy a vizsgálóbiztos nem hallgatta meg a fegyelmi eljárás előkészítése során az eljárás alá vont személyt.

Az Alkotmánybíróság a 26/2014. (VII. 23.) AB határozatban országgyűlési képviselőknek az utólagos elvont normakontrollal kapcsolatos indítványa alapján vizsgálta a Fővárosi Közgyűlés tagjainak új választási rendjét. A testület korábbi gyakorlatára hivatkozva kifejtette: a választás közvetlensége azt jelenti, hogy a választópolgárok közvetlenül a jelöltekre szavaznak a választások során. Közvetett választásnak pedig az a választási mód minősül, amikor a választópolgárok nem közvetlenül a jelöltekre szavaznak, hanem választási megbízottakat (elektorokat) választanak, akik majd maguk gyakorolják a választópolgárok nevében a megválasztás jogát a betöltendő tisztségre. Mivel a választópolgárok közvetlenül választják meg a kerületi polgármestereket, akik a megválasztásuk következtében – a törvényi konstrukció értelmében – egyben a Fővárosi Közgyűlés tagjai is lesznek, a közvetlen választás elve nem sérül. Az Alaptörvényből pedig nem vezethető le az, hogy a jogalkotó kellően alátámasztott indokok alapján ne alkothasson olyan választási rendszert, amelynek következtében a választópolgár közvetlen szavazatával két különböző önkormányzati tisztségre (polgármester és a Fővárosi Közgyűlés tagja) ugyanazt a személyt, egyszeri szavazással választhassa meg. Ugyanakkor a testület szerint a választójog egyenlőségével ellentétes a kompenzációs listás megoldáshoz kapcsolódó, a töredékszavazatok súlyozott számítását alkalmazó módszer. A választójog egyenlő értékűsége ugyanis azt jelenti, hogy minden választópolgár azonos számú szavazattal rendelkezik, és a szavazatszámításánál minden szavazat ugyanannyit ér. A testület figyelemmel volt arra, hogy az egyes kerületek lakosság száma között jelentős különbségek vannak, egyúttal hangsúlyozta, hogy a választási szabályozást a maga egészében és komplexitásában kell értékelni, és az egyenlőség követelményének érvényesülését ebben az összefüggésben kell megítélni. Ez alapján arra a következtetésre jutott, hogy a kompenzációs listás megoldáshoz kapcsolódó, a töredékszavazatok súlyozott számítását alkalmazó módszer önmagában matematikailag és ezáltal alkotmányossági szempontból sem alkalmas eszköz az egyes fővárosi kerületek lélekszámából fakadó különbségek kiküszöbölésére. Sőt, a vesztes polgármesterjelöltekre leadott szavazatok a legnagyobb kerület választópolgárainak esetében hatszoros szavazati értéket képviselnek a legkisebb ke-

rület választópolgárai szavazatának értékéhez képest. Ezért a testület megsemmisítette az erre vonatkozó rendelkezéseket. Az önkormányzati törvényben bevezetett, a fővárosi közgyűlési döntéshozatalra vonatkozó új előírások az Alkotmánybíróság szerint ugyanakkor alkalmasak az egyenlőség elve sérelmének kiküszöbölésére. Egyfelől a polgármesterek jelenléte biztosítja a történelmileg kialakult kerületek mindegyikének képviseletét, másfelől azonban az eltérő lakosságszámú kerületeket figyelembe véve a jogalkotó a kettős többségi rendszer megalkotásával egyben megteremtette a garanciáját annak is, hogy a Fővárosi Közgyűlés a főváros lakosságának több mint felét képviselő polgármesterek egyetértésével dönthessen a jogszabályokban meghatározott tárgykörökben. A személyes adatok védelméhez való jog korlátozása miatt ugyanakkor az Alkotmánybíróság megsemmisítette azt a szabályt, amelynek alapján a választópolgár az ellenőrzött ajánlóíveken szereplő személyes adatairól csak a jelölt, illetve a lista nyilvántartásba vételéről hozott határozat jogerőssé válásáig kérhetett tájékoztatást.

Az Alkotmánybíróság a *16/2014. (V. 22.) AB határozatában* az Alaptörvénnyel összhangban állónak találta a 2/2013. Büntető jogegységi határozatot (BJE). A BJE a közérdekű munka és a pénzbüntetés végrehajthatóságának elévülését három évről öt évre emelő, 2010-ben hatályba lépett törvényi rendelkezés értelmezéséhez, időbeli hatályához kapcsolódott. Kimondta: amennyiben a jogerős határozattal kiszabott közérdekű munka vagy pénzbüntetés végrehajthatóságának elévülése 2010. évi május hó 1. napja előtt bekövetkezett, úgy a továbbiakban nincs törvényes lehetőség a büntetés végrehajtására. Ha azonban a közérdekű munka és a pénzbüntetés végrehajthatóságának elévülése 2010. május 1. napjáig nem következett be, e büntetések elévülési ideje öt év. Az Alkotmánybíróság elutasította mind a visszaható hatályú jogalkotás, mind a nullum crimen/nulla poena sine lege elvének, illetve a diszkrimináció tilalmának sérelmére alapított bírói kezdeményezéseket. A testület hangsúlyozta, hogy a BJE csak azoknál a büntetéseknél eredményezi az elévülési idő meghosszabbodását, ahol a törvényt módosítás hatálybalépésekor az elévülés még nem következett be. Ott, ahol a büntetések végrehajthatóságának általános elévülési ideje az új szabályok szerint kettő évvel hosszabb lett, ez a változás sem érinti a már megállapított büntetőjogi felelősséget, és magát a büntetést sem súlyosítja vagy módosítja. Márpedig a nullum crimen sine lege és nulla poena sine lege elvek mind a hazai, mind pedig a nemzetközi jogi felfogás szerint is elsődlegesen a jogerősen megállapított büntetőjogi felelősség és a büntetés tekintetében nyújtanak védelmet a visszaható hatályú jogalkotással és jogalkalmazással szemben. A büntetések végrehajtásának rendszere, illetve a büntetések kikényszerítése már nem vonható az Alaptörvény XXVIII. cikke (4) bekezdésének védelmi körébe. Az Alkotmánybíróság szerint a BJE egy objektív és semleges körülmény figyelembevételével értelmezte a megváltozott szabályokat, nem a személyek megváltoztathatatlan tulajdonsága szerint különböztetett. Így az elítéltek azonos csoportján belül a büntetések végrehajthatóságát érintően az egyes elítéltek emberi méltóságát sértő módon hátrányos megkülönböztetést nem eredményezett.

Alaptörvény-ellenesnek találta az Alkotmánybíróság a 23/2014. (VII. 15.) AB határozatában az új és a régi Btk.-nak azon szabályát, amely a bűnhalmazatban lévő, legalább három különböző időpontokban elkövetett befejezett személy elleni erőszakos bűncselekmények esetén kiszabható büntetésről rendelkezik/rendelkezett. E szerint ilyen esetben a büntetési tétel felső határa a kétszeresére emelkedik. Ha a büntetési tétel így felemelt felső határa azonban a húsz évet meghaladná, vagy a bűnhalmazatban lévő bűncselekmények bármelyike életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető, az elkövetővel szemben életfogytig tartó szabadságvesztést kell kiszabni. Az Alkotmánybíróság rámutatott arra, hogy a különböző eljárásjogi helyzet eltérő büntetéskiszabást eredményezett azon elkövetők esetében, akik háromszor követtek el személy elleni erőszakos bűncselekményt. Ha ugyanis az ezen elkövetők erőszakos bűncselekményének elbírálására egy eljárásban került sor, akkor a büntetést a szigorúbb halmazati büntetéskiszabási rendelkezések szerint kellett meghatározni. Ha azonban ugyanezen három bűncselekmény elbírálása nem egy eljárásban történt, és az elkövető valamennyi bűncselekményt a legkorábbi elsőfokú ítélet kihirdetését megelőzően követte el, akkor a büntetést a Btk. által a „különös részben” meghatározott tételkeretek között kellett kiszabni, az összbüntetésre vonatkozó rendelkezések szerint. Összbüntetés esetében azonban nem voltak alkalmazhatóak a szigorúbb halmazati büntetéskiszabási rendelkezések. A cselekmények egy vagy több eljárásban való elbírálása nem volt kiszámítható, a címzettek számára így előre nem volt látható, mely Btk.-rendelet alapján szabják ki velük szemben a büntetést. A jogbiztonság sérelmére vezetett, hogy a jogalkotó nem teremtette meg maradéktalanul azokat a büntető anyagi jogi, illetve eljárásjogi feltételeket, amelyek lehetővé tennék, hogy – a terheltek eljárásjogi pozíciójától függetlenül, tehát attól függetlenül, hogy a cselekményeiket egy vagy több eljárásban bírálják el – azonosak legyenek a büntetéskiszabási feltételek. A testület kiemelte azt is, hogy a többszöri bűnelkövetés súlyosabb büntetéssel fenyegetettségé alkotmányos indokokon alapul. A többszöri bűnelkövetés törvényhozói értékelése szükséges, mert ezzel különös jelentőséget tulajdonít a büntetőjogi normák megtartásának, illetve ezzel nyomatékot ad a büntető igazságszolgáltatás működésének. Ugyanakkor a jogállamisággal ellentétesnek találta az Alkotmánybíróság azt, hogy a törvény meghatározott feltételek mellett kötelező jelleggel írta elő a bírónak életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását. A Btk. azonosan kezelte a személy elleni erőszakos bűncselekmények kategóriájába tartozó valamennyi bűncselekményt, holott eltérő tárgyi súlyú büntetőjogi tényállásokról volt szó. A bíróságnak nem volt módja arra, hogy minden egyes elkövetett cselekményt a tényleges súlya szerint értékeljen. Az elkövetett bűncselekmények súlyához igazodó, a büntetési rendszer alaptörvényi kritériumainak megfelelő differenciált büntetéskiszabást a speciális halmazati szabályok esetében az szolgálta volna, ha a jogalkotó megteremtette volna a jogalkalmazói mérlegelés lehetőségét a határozott ideig tartó, illetve az életfogytig tartó szabadságvesztés alkalmazhatósága között. Emiatt az Alkotmánybíróság a régi Btk. vizsgált rendelkezésének alkalmazhatóságát a bírói indítványok alapjául szolgáló büntetőügyekben kizárta, az új Btk. vonatkozó rendelkezését pedig a hatály-

balépésére visszaható hatállyal megsemmisítette, és elrendelte a jogerősen lezárt büntetőügyek felülvizsgálatát.

A 3206/2014. (VII. 21.) AB *határozatban* az Alkotmánybíróság úgy foglalt állást, hogy nem alaptörvény-ellenes az a szabály, amelynek értelmében az enyhébb végrehajtási fokozatba helyezés feltételeként előírt időtartamba az előzetes fogva tartásban eltöltött idő csak akkor számítható be, ha azt az elítélt a szabadságvesztés foganatba vételét közvetlenül megelőzően és folyamatosan töltötte. Az Alkotmánybíróság összefoglalta a jogegyenlőséggel és a hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos gyakorlatát. E szerint a jogegyenlőség klauzulája a közhatalmat gyakorlók számára azt az alkotmányos parancsot fogalmazza meg, hogy valamennyi személyt egyenlő méltóságuként kezeljenek, és szempontjaikat egyenlő mércével és méltanyossággal mérjék. Ez a követelmény az egész jogrendre kiterjed. Ebből következik, hogy egy adott szabályozás abban az esetben nem felel meg az Alaptörvény XV. cikkének (1) bekezdésében foglalt alkotmányos mércének, ha végső soron az emberi méltósághoz fűződő jogot sérti. Alaptörvény-ellenes, vagyis emberi méltóságot sértő megkülönböztetés abban az esetben állapítható meg, ha a különbségtétel önkényes. A hátránnyal járó különbségtétel az általános mérce szerint akkor minősül önkényesnek, ha nincs ésszerű, kellő súlyú alkotmányos indoka. Mivel a testület szerint a támadott jogszabályi feltétel egy objektív, tárgyilagos szempontot tartott szem előtt, ezt az objektív körülményt pedig valamennyi elítéltre, ugyanolyan feltételek mellett alkalmazták, az emberi méltóságot sértő, önkényes megkülönböztetés nem történt. A határozat indokolása értelmében a XV. cikk (2) bekezdése az alapjogok egyenlőségét és a diszkrimináció tilalmát tartalmazza. A tételesen felsorolt tulajdonságok mellett az „egyéb helyzet szerinti különbségtétel” fordulat nyújt garanciát arra, hogy az előre nem látható, de a felsorolásban szereplő tulajdonságokhoz döntő hasonlóságot mutató helyzetben élő személyeket se érhesse hátrányosan sújtó különbségtétel. Ez a fordulat ad lehetőséget az Alkotmánybíróságnak arra, hogy a társadalom aktuális változásaira időszerűen reagálva mindig maga határozhassa meg, melyek a társadalom sérülékeny csoportjai, vagyis mely csoporthoz tartozók tekinthetők kiszolgáltatottnak, kirekesztettnek, illetve folyamatos és indokolatlan hátránnyal sújtottnak. Az Alaptörvény XV. cikkének (2) bekezdése ennek megfelelően egy nyílt felsorolást tartalmaz, ám ez a nyílt felsorolás nem bővíthető korlátlanul. A diszkriminációtilalom alkotmányos klauzulája elsődlegesen a társadalom személyben rejlő és tetszés szerint nem változtatható tulajdonság mentén elkülönülő csoportjainak védelmét szolgálja. Egyúttal védelmet nyújt a rejtett vagy közvetett diszkriminációval szemben is. Közvetett a diszkrimináció akkor, ha egy látszólag általános jellegű és semleges jogszabályi rendelkezés végső soron a társadalomban gyakorta hátrányos különbségtétellel sújtott személyek kizárását, kirekesztését vagy valamely lehetőségtől való megfosztását eredményezi. Az Alkotmánybíróság szerint egyfelől az enyhébb végrehajtási fokozat kijelöléséhez a fogvatartási időtartamok folyamatosságának megkövetelése egy olyan objektív és semleges jogszabályi feltétel, amely releváns összefüggést mutat e kedvezmény igénybevehetőségének legko-

rábbi időpontjával. Másrészt e jogszabályi feltétel nem szerepel az Alaptörvény XV. cikkének (2) bekezdésében felsorolt tulajdonságok között, és a korábban kibontott okfejtés alapján nem tartozik az Alaptörvény XV. cikkének (2) bekezdésében felsorolt „egyéb helyzet” szerinti tulajdonságokhoz sem, mert az „egyéb helyzet” szerinti tulajdonságok elsősorban az ember önazonosságát, identitását testesíthetik meg, vagy személyben rejlő és tetszés szerint nem változtatható tulajdonságok közé számíthatnak.